

فرهنگپنجان

<div><div>🇮🇷<div><div></div><div><div>پنجشنبه ۲۹ آذر ۱۴۰۳</div></div></div></div><div></div></div>
<div> <div><div>📠<div>شماره ۴۳۰۸</div></div></div> <div><div>📠<div>شماره ۴۳۰۸</div></div></div> </div>
<div><div>🌐<div><div></div><div><div>فارسی</div></div></div></div><div>🌐<div><div></div><div><div>فارسی</div></div></div></div></div>
<div><div>🌐<div><div></div><div><div>فارسی</div></div></div></div><div>🌐<div><div></div><div><div>فارسی</div></div></div></div></div>
<div><div>🌐<div><div></div><div><div>فارسی</div></div></div></div><div>🌐<div><div></div><div><div>فارسی</div></div></div></div></div>
<div><div>🌐<div><div></div><div><div>فارسی</div></div></div></div><div>🌐<div><div></div><div><div>فارسی</div></div></div></div></div>
<div><div>🌐<div><div></div><div><div>فارسی</div></div></div></div><div>🌐<div><div></div><div><div>فارسی</div></div></div></div></div>
<div><div>🌐<div><div></div><div><div>فارسی</div></div></div></div><div>🌐<div><div></div><div><div>فارسی</div></div></div></div></div>
<div><div>🌐<div><div></div><div><div>فارسی</div></div></div></div><div>🌐<div><div></div><div><div>فارسی</div></div></div></div></div>
<div><div>🌐<div><div></div><div><div>فارسی</div></div></div></div><div>🌐<div><div></div><div><div>فارسی</div></div></div></div></div>

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

آمارها چه می‌گویند؟ سکولارها یا اخوانی‌ها؟

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

روز گذشته مسعود پزشکیان در سفر یک‌روزه برای شرکت

در یازدهمین اجلاس روسای کشورهای عضو گروه دی-هشتت، عازم مصر شد. سخنرانی در نشست ویژه غزه و

لبنان و همچنین چندین‌بار دو‌جانبه‌با‌س‌ران‌کشور‌ها‌از‌جمله

رئیس‌جمهور مصر، مهم‌ترین برنامه‌های اعلامی این سفر رئیس‌جمهور است.

این سفر از چندین جنبه‌حائز اهمیت‌است. اول اینکه روابط‌سیاسی ایران و مصر پس از سال‌ها تریگی، بار دیگر می‌تواند احیا‌شود. احیای روابط‌سیاسی در سطح گسترده‌تر، علاوه‌بر دستاوردهای‌سیاسی و امنیتی برای دو کشور و منطقه، می‌تواند زمینه‌ساز توسعه و روابط تجاری نیز‌ظرفین نیز‌شود. آمارها نشان می‌دهد بالاترین حجم تجارت دو کشور مربوط به سال‌های ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۳ با حدود ۵۰۰ تا ۶۰۰ میلیون دلار بوده که حالا با سقوط بیش از ۳۰ برابری به حدود ۲۰ میلیون دلار در سال‌های اخیر رسیده‌است. طبق آمارها، ایران در حال حاضر جایگاهی در بازار مصر نداشته‌و در رتبه ۸۶ قرار دارد، عددی که در سال‌های ۲۰۱۲ و ۲۰۱۳ بین رتبه ۲۶ تا ۳۰ بوده‌است. همچنین مصر نیز سهم چندانی از واردات ایران نداشته و جایگاهی در واردات ایران ندارد.

رتبه ۸۶ ایران در بازار مصر

براساس آمارها، در سال ۲۰۲۳ چین با حدود ۱۳ میلیارد دلار صادرات، در رتبه اول‌بازار مصر بوده‌است. آمریکا با ۵٫۴ میلیارد دلار دوم و عربستان سعودی با ۵٫۲ میلیارد دلار سوم بوده‌است. روسیه، آلمان، ایتالیا، هند، برزیل، ترکیه، کویت، اوکراین، رژیم‌صهیونیستی و امارات به ترتیب‌بیشترین سهم‌را از بازار مصر داشته‌اند. طبق این آمارها، ایران در سال ۲۰۲۳ با صادرات ۲۰ میلیون دلاری خود، در رتبه ۸۶ بازار مصر قرار داشته‌است. این درحالی‌است که ایران در سال ۲۰۱۲ و ۲۰۱۳ به رتبه‌های ۲۶ تا ۳۰ بازار مصر دست‌یافته بود. طبق آمارها، در سال ۱۴۰۱ سنگ و کستانتزله منگنز، تالپوها، پائلا‌ها و پایه‌های مورد استفاده در صنایع برق و الکترونیک، خودتراش، دستگاه‌های اندازه‌گیری مورد استفاده در صنایع برق و الکترونیک، دستگاه‌های تنظیم ولتاژ، دستگاه‌های اندازه‌گیری متغیرها در سیالات، سولفات پتاسیم و انواع ترانسفورماتورهای کم‌قدرت، عمده اقلام وارداتی ایران از مصر را تشکیل داده‌اند. همچنین در همین سال محصولات آهن و فولاد، اجزاء و قطعات کلاچ خودرو و کاتالیزورهای شیمیایی مهم‌ترین کالاهای صادراتی ایران به مصر بوده‌اند.

۱۰۰ سال روابط سیاسی ایران و مصر

ایران و مصر سال‌ها روابط‌سیاسی و تجاری بسیار محدودی داشته‌اند، اگرچه تاریخ روابط ایران و مصر به سال ۱۹۲۲، تنها چند روز پس از استقلال مصر بازمی‌گردد. این روابط تنها در دوران پهلوی دوم اهمیت یافت و از آن مقطع نیز همواره با فراز و نشیب همراه بوده‌است. هر چند از زمان سرنگونی نظام سلطنتی مصر با کودتای نجیب - ناصر علیه ملک فواد در سال ۱۹۵۳ روابط دو کشور با تنش همراه بود، تنها پس از نطق شدیداللحن جمال عبدالناصر علیه سیاست منطقه‌ای و اخراج سفیر ایران از قاهره بود که روابط دو طرف به کلی قطع شد. پس از وقعه‌ای ۱۰ ساله در زمان ریاست‌جمهوری محمد انورسادت روابط ایران - مصر از سر گرفته شد و به بالاترین سطح ارتقا یافت؛ به طوری که گزارش‌هایی از کمک‌های ایران به مصر در زمان جنگ یوم کبیر ۱۹۷۳ وجود دارد. پس از پیروزی انقلاب اسلامی در سال ۱۳۵۷، در پی میزبانی مصر از محمدرضا پهلوی، روابط دو کشور بار دیگر قطع شد؛ صلح مصر و اسرائیل و حمایت سیاسی و نظامی مصر از عراق در جنگ با ایران، روابط دو کشور را به جایی رساند که روابط دو طرف در سطح دفاتر حفاظت از منافع دو کشور در تهران و قاهره مانده‌است (گزارش اتاق بازرگانی ایران).

با پیروزی محمد مرسی در انتخابات ریاست‌جمهوری مصر به نظر می‌رسید روابط دو کشور روند بهتری به خود بگیرد. محمود احمدی‌نژاد در یک گفت‌وگوی در سال ۱۴۰۰ مدعی شد ایران از پیروزی محمد مرسی رضایت داشته و امید آن می‌رفت که روابط دو کشور در زمان وی احیا‌شود. با این حال، روابط سیاسی دو کشور در زمان محمد مرسی به دلایل مختلفی از جمله سیاست‌های منطقه‌ای دو کشور، به نتیجه خاصی نرسید و حتی در موضوعاتی همچون موضع سوریه، اختلاف نظر دو کشور قابل توجه بوده‌است. به‌هر حال، دور کوتاه مرسی (دوره مسئولیت ۳۰ ژوئن ۲۰۱۲ - ۳۰ ژوئیه ۲۰۱۳) به پایان رسید و روابط ایران و مصر به جایی نرسید.

باروی کار آمدن دولت‌مسیزدهم، تقویت روابط اقتصادی و تجاری خارجی و توازن در روابط خارجی با هدف توسعه روابط با کشورهای حوزه‌های مختلف جغرافیایی جهان، با اولویت تقویت مناسبات با همسایگان و کشورهای اسلامی و آسیایی و همچنین حضور اثرگذار ایران در نهادهای منطقه‌ای و بین‌المللی همچون سیکا، بریکس و شانگ‌های برای توازن‌بخشی به روابط خارجی ایران مورد توجه قرار گرفت. توافق ایران و عربستان بعد از ۷ سال و پس از آن، شروع ارتباطات با مصر در حد دیدار وزوز(سفر خاندانوزی، وزیر امور اقتصادی و دارایی جمهوری اسلامی ایران به مصر برای شرکت در نشست بانک آسیایی زیرساخت) ازجمله اقداماتی بود که نشان می‌داد ایران قصد دارد به تیرگی روابط با کشورهای عربی و اسلامی پایان دهد.

خردادماه سال ۱۴۰۲ چند مقام مصری در گفت‌وگو با یک نشربه عربستانی از توسعه روابط با ایران استقبال کردند. همچنین دو خردادماه سال جاری سامح شکر ی وزیر خارجه مصر به منظور شرکت در مراسم تشییع و بزرگداشت شهیدان سیدابراهیم رئیسی، حسین امیرعبداللهیان و همراهانشان وارد تهران شد و مورد استقبال مقامات وزارت خارجه ایران قرار گرفت. وی نیز از توسعه روابط اقتصادی و سیاسی با ایران سخن گفت و استقبال کرد.

سقوط ۳۶ برابری تجارت ایران و مصر

نگاهی به روابط تجاری ایران و مصر در ۲۴ سال اخیر (از سال ۱۳۸۰ تا ۸ ماهه ۱۴۰۳) نشان می‌دهد حجم تجارت دو کشور از ۱۹ تا ۲۹۲ میلیون دلار در سال‌های ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۴ با ۱۰۶ میلیون دلار در سال ۱۳۸۵ رسیده‌است. این میزان تا سال ۱۳۹۰ در حدود ۸۰ تا ۱۰۰ میلیون دلار در نوسان است. اما در سال‌های ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۳ افت‌های زیادی در تجارت دو طرف رخ می‌دهد و حجم تجارت به‌صورت ناگهانی از ۸۴ میلیون دلار در سال ۱۳۹۰ به ۴۶۰ میلیون دلار در سال ۹۱، به ۶۱۷ میلیون دلار در سال ۱۳۹۲ و ۵۴۶ میلیون دلار در سال ۱۳۹۳ می‌رسد. در سال‌های ۱۳۹۴ تا ۱۳۹۷ نیز حجم تجارت دو کشور بین ۲۲۰ تا ۳۰۰ میلیون دلار است اما در سال ۱۳۹۸ به‌یکباره حجم تجارت دو کشور سقوط آزاد و حشنتاکی را تجربه کرده‌بود. ۷ میلیون دلاری می‌رسد. این میزان طی سال‌های اخیر در حد ۱۲ تا ۲۰ میلیون دلار بوده و طی ۸ ماهه نخست سال ۱۴۰۳ نیز ۱۷ میلیون دلار است، رقمی که با روزه‌های اوج خود یعنی ۶۱۷ میلیون دلار در سال ۱۳۹۲ فاصله‌نسجومی‌۳۶برابری دارد. این ارقام در حالی‌است که بر اساس گزارش آژانس مرکزی بسیج عمومی و آمار (CAPMAS)، واردات این کشور‌های مختلف جهان در سال ۲۰۲۳ حدود ۸۳ میلیارد دلار، در سال ۲۰۲۲ حدود ۹۴ میلیارد دلار و در سال ۲۰۲۱ حدود ۸۹ میلیارد دلار بوده‌است.

سیاست تجاری مصر

سیاست تجاری مصر در راستای چشم‌انداز ۲۰۳۰ استراتژی توسعه پایدار و در قالب استراتژی توسعه صنعتی تصویر شده‌است. هدف این برنامه تبدیل مصر به یک اقتصاد صنعتی پیشرو و در منطقه خاور میانه و شمال آفریقا یک

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

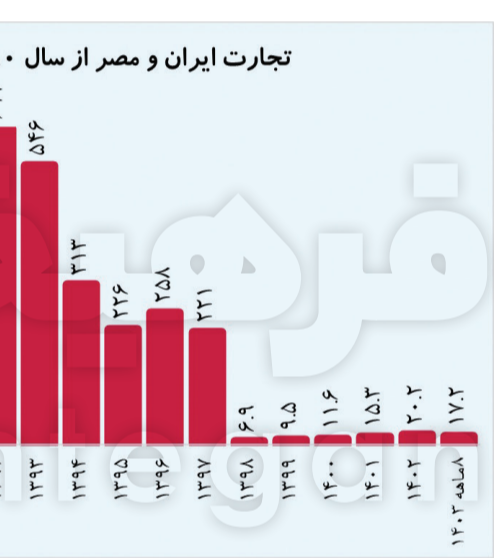
کانسود صادراتی برای محصولات صنعتی با فناوری میانه تا ۲۰۲۵ است. استراتژی توسعه صنعتی حوزه‌های زیر را پوشش می‌دهد: ۱- توسعه صنعتی برای کسب‌وکارهای ذره‌ای، کوچک و متوسط؛ ۲- ترویج صادرات و عقلایی سازی واردات؛ ۳- ترویج نوآوری، حفاظت از انرژی، توسعه آموزش فنی و حرفه‌ای و بهبود شرایط کسب‌وکار. اهداف کلی این برنامه‌ها شامل افزایش شتاب رشد صنعتی، افزایش سهم پنگاه‌های کوچک و متوسط در تولید ناخالص داخلی، افزایش رشد صادرات و خلق شغل‌های سازنده‌است (کتاب اتاق بازرگانی با عنوان سیاست تجاری مصر).

مصر به‌طور فعال در نظام‌های تجاری چندجانبه مشارکت دارد. این کشور تعرفه‌های کامله‌الوادرا برای تمام اعضای سازمان تجارت جهانی اعمال می‌کند. مصر همچنین عضو موافقت‌نامه تجارت هاونوردی غیر نظامی و موافقت‌نامه فناوری اطلاعات است. این کشور در سال ۲۰۱۷ موافقت‌نامه تسهیل تجارت را در نهاد قانون‌گذاری خود تصویب کرد. مصر مشارکت فعالی در سازمان تجارت جهانی دارد و اطلاعیه‌های پرشماری را در سازمان ثبت کرده‌است. برخی از این اطلاعیه‌ها با تأخیر و در حوزه‌هایی مانند کشاورزی ثبت شده‌اند.

مصر عضو چندین موافقت‌نامه تجارت ترجیحی است که نقش فزاینده‌ای در سیاست تجاری این کشور ایفا می‌کنند. موافقت‌نامه تجارت ترجیحی با اتحادیه اروپا، اتحادیه تجاری آزاد اروپا، و موافقت‌نامه تجارت ترجیحی با ترکیه و مرکوسور در زمره مهم‌ترین این موافقت‌نامه‌ها هستند. این کشور همچنین عضو اتحادیه تجارت آزاد بان عربی، بازار مشترک آفریقای جنوبی و شرقی و موافقت‌نامه افادیر است و همچنین از طرح نظام تعرفه‌های عمومی در تجارت با چندین کشور بهره می‌برد. در مقابل، مصر به کشورهای با حداقل توسعه‌یافتگی دسترسی به بازار خود ر داده و همچنین عضو موافقت‌نامه نظام تجارت ترجیحی س‌سازمان همکاری‌های اسلامی است.

هدف‌گذاری مصر برای تنوع‌بخشی به تجارت

شناخت دیپلماسی اقتصادی مصر و مؤلفه‌های کلیدی شکل دهنده به آن نیازمند بررسی روند تاریخی تحول در آن است. مصر در دهه‌های اخیر تحولات مهمی به خود دیده و در منطقه‌ای آشوبزده واقع شده و یکی از کشورهای مورد توجه قدرت‌ها بوده‌است. از همین رو، سیاست خارجی و دیپلماسی اقتصادی آن در کوشش برای شکل دهی به تحولات و تطبیق با آن‌ها دچار تغییرات مهمی شده‌است. روند تحول در برنامه‌های توسعه‌ای و دیپلماسی اقتصادی مصر را

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

سیاست‌های جبرانی، اصلی‌ترین کلیدی محسوب می‌شود که متأسفانه در طرح هدفمندسازی یارانه‌ها به‌درستی مورد توجه قرار نگرفته بود. عدم پیش‌بینی سازوکارهای حمایتی مناسب، مانند نظام‌های بیمه‌ای یا پرداخت‌های جبرانی متناسب با تورم موجب شد افشار ضعیف‌تر جامعه بیشترین آسیب را از اجرای این سیاست متحمل شوند. کاهش یارانه‌های انرژی و افزایش قیمت حامل‌های سوخت به افزایش هزینه‌های زندگی در خانوارهای کم‌درآمد منجر شد و این امر جنبه عدالت اجتماعی طرح را که یکی از ابعاد کلیدی آن محسوب می‌شد به‌صورت جدی تحت‌الشعاع قرار داد. برای مثال، خانوارهای روستایی که بیشتر به سوخت‌های فسیلی وابسته بودند به دلیل افزایش قیمت انرژی با افزایش شدید هزینه‌های گرمایش مواجه شدند. علاوه بر این پرداخت نقدی یارانه‌ها به‌جای تقویت بیمه‌های اجتماعی و تأمین زیرساخت‌های رفاهی، اثرات کوتاه‌مدت داشت و نتوانست فشار اقتصادی را در میان‌مدت یا حتی بلندمدت کاهش دهد. به‌عنوان نمونه با شروع طرح هدفمندسازی یارانه‌ها در سال ۱۳۸۹، پرداخت یارانه نقدی به خانوارها معادل ۰۰/۵۴۵ توم بود. اما به دلیل تورم بالا، ارزش واقعی این مبلغ در سال‌های بعد به‌شدت کاهش یافت. برای مثال، در سال ۱۳۹۳ یعنی چهار سال پس از اجرای طرح، قدرت خرید این مبلغ به ۱۹ هزار تومان کاهش یافته بود که این افت ۶۰ درصدی قدرت خرید یارانه پرداختی، نشان‌دهنده ناکارآمدی در حفظ ارزش واقعی یارانه‌ها برای حمایت از اقشار کم‌درآمد بود. همچنین از منظر بیمه‌ای، هیچ برنامه مدونی برای حمایت از کارگران صنایع انرژی‌بر که شغل خود را از دست دادند، در این طرح وجود نداشت.

ناپایداری مالی منابع طرح

طرح هدفمندسازی یارانه‌ها در ایران عمدتاً به درآمدهای نفتی برای تأمین منابع مالی خود وابسته بود اما کاهش قیمت جهانی نفت در سال ۱۳۹۳ به کمتر از ۵۰ دلار در هر بشکه، منابع دولت را محدود کرد و پرداخت یارانه‌ها با چالش روبه‌رو شد. این وابستگی موجب شد دولت در مدیریت منابع مالی طرح و اجرای تعهدات خود با مشکلات جدی مواجه شود. این وابستگی همچنین نشان‌دهنده عدم توجه کافی به پایداری مالی طرح در بلندمدت بود. بسیاری از کشورها مانند برزیل و هند که برنامه‌های مشابهی در زمینه یارانه‌ها داشتند تلاش کردند منابع مالی این طرح‌ها را از منابع غیرنفتی مانند مالیات‌ها یا منابع داخلی تأمین کنند تا از وابستگی به نوسانات قیمت جهانی نفت رهایی یابند. در مقابل، ایران به دلیل وابستگی بیش از حد به درآمدهای نفتی نتوانست به‌طور مؤثر این چالش را مدیریت کند.

می‌توان به چند دوره تقسیم کرد که در ادامه به آن‌ها پرداخته خواهد شد:
۱- دوره اول ۵۲–۱۹۴۵: توسعه اقتصادی دولت‌محور و استراتژی جایگزینی واردات؛
۲- دوره دوم ۷۰–۱۹۵۲: عدم تعهد و تنوع‌بخشی اقتصادی؛
۳- دوره سوم ۸۱–۱۹۷۱: کسودگی اقتصادی و ادغام در اقتصاد جهانی؛
۴- دوره چهارم ۱۱–۲۰۱۱: اصلاحات اقتصادی و آزادسازی تجارت؛
۵- دوره پنجم ۱۲–۲۰۱۱ تاکنون: تنوع‌بخشی، ادغام منطقه‌ای و ارتقای سرمایه‌گذاری.

در دوران پس از بهار عربی، مصر بر تنوع‌بخشی به اقتصاد خود، تقویت یکپارچگی منطقه‌ای و جذب سرمایه‌گذاری خارجی تمرکز کرده‌است. دولت ابتکاراتی را برای توسعه صنایع جدید، تقویت تجارت با کشورهای همسایه و بهبود فضای سرمایه‌گذاری اجرا کرده‌است. در طول این دوره‌ها، چندین روند کلیدی در دیپلماسی اقتصادی و سیاست تجاری مصر شکل گرفته‌است.

تغییر از رویکرد دولت‌محور به رویکرد بازار محور، مصر از یک اقتصاد تحت سلطه دولتی به یک سیستم بازار محورتر تغییر کرده و تا حدودی مشارکت بخش خصوصی و آزادسازی تجارت را پذیرفته‌است. در شرایط کنونی، اهداف کلان دیپلماسی اقتصادی مصر عبارتند از:

۱- ترویج رشد و توسعه اقتصادی: تجارت به عنوان موتور حیاتی برای رشد اقتصادی در مصر تلقی می‌شود و دولت سیاست‌های مختلفی را برای تسهیل تجارت و سرمایه‌گذاری به اجرا در آورده‌است. این سیاست‌ها شامل کاهش تعرفه‌ها، رفع موانع غیرتعرفه‌ای و ارتقای صادرات است.

۲- تنوع‌بخشی به اقتصاد: مصر به شش‌دت به چند بخش مانند کشاورزی و گردشگری متکی است. دولت به دنبال تنوع‌بخشی به اقتصاد با ترویج تجارت در بخش‌های جدید مانند تولید و خدمات است.

۳- ادغام در اقتصاد جهانی: مصر به‌طور فعال در حال پیگیری قراردادهای تجاری با سایر کشورها و مناطق مانند اتحادیه اروپا و منطقه تجارت آزاد قاره

آفریقا (AICFTA) است. این اقدامات به عنوان راهی برای افزایش دسترسی به بازارها، جذب سرمایه‌گذاری خارجی و بهبود رقابت‌پذیری مصر در اقتصاد جهانی تلقی می‌شوند.

۴- بهبود استانداردهای زندگی: انتظار می‌رود تجارت منجر به دستمزدهای بالاتر و

مشاغل بیشتر شود که می‌تواند به بهبود استانداردهای زندگی مصری‌ها کمک کند.

۵- ترویج توسعه پایدار: دولت همچنین متعهدست که از همسویی سیاست‌های

تجاری با اهداف توسعه‌آینده پایدار خود اطمینان حاصل کند. از همین رو، در پی توسعه محصولات و خدمات سبز و حمایت از شیوه‌های کار منصفانه‌است.

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان

فرهنگپنجان